

Svaka treća presuda trgovačkih sudova se ukida

SUZANA VAROŠANEĆ
suzana.varosanecc@poslovni.hr

Predsjednik Vrhovnog suda Branko Hrvatini posebno je zabrinut zbog nekvalitete sudačkog rada na trgovačkim sudovima, zbog čega "padaju u vodu" brojne presude na Visokom trgovačkom sudu (VTS)

Visoki trgovački sud, kaže Branko Hrvatini, ukida čak 32 posto odluka nižih sudova u žalbenom postupku,

pa iz toga proizlazi da je svaka treća odluka nižeg suda praktički donesena nezakonito. Time su trgovački sudovi rekorderi po lošem radu, jer se na višim sudovima poništava tek 20 posto, odnosno svaka peta presuda redovnih sudova.

Ukidanje prvostupanijskih odluka Trgovačkih sudova od strane VTS-a pokazalo se opravdanom odlukom u 99 posto slučajeva, tvrdi Hrvatini. Neki suci tvrde da bi trgovačke sudove trebalo ukinuti, dok Europska komisija smatra da je to problem koji treba hitno riješiti.

Po mišljenju Delegacije Europske komisije Visoki trgovački sud bi smio jednom ukinuti presudu prvostupanijskog suda, a ako mu se predmet ponovno vrati tada bi ga sam trebao pravomoćno riješiti, a ne ga vraćati na ponovno odlučivanje. Za predsjednika Vrhovnog su-



SLIJEDI UKIDANJE Tzv. PATULJASTIH TRGOVAČKIH SUDOVA

da to je ipak preradikalno rješenje, posebice nakon loših iskustava Crne Gore.

"Pokazalo se da su crnogorski kolege, u strahu od velikog posla, koji bi imali u slučaju ponavljanja žalbi, pribjegli praksi potvrđivanja prvostupanijskih presuda koje bi inače, da nije pritiska, ukinuli. Preslikavanje tog rješenja rezultiralo bi sličnim pravnim kaosom koji bi se i Hrvatskoj dogodio u slučaju da 28 sudaca VTS-a, koliko ih tamo suditi, mora preinačivati na tisuće nekvalitetnih odluka nižih sudova", kaže Hrvatini.

On je kritiku na račun kvalitete rada trgovačkog sudstva plasirao u utorak u sklopu predstavljanja pravosudnog projekta "Odluke Visokog trgovačkog suda". Nakon tri godine rada, lansira-

njem pozamašne sudske arhive u javnost preko internetske adrese www.sudacka-mreza.hr, Hrvatini

će testirati koliko će u praksi sudački rad postati kvalitetniji u konkretnim prvostupanijskim presudama, tj. ujednačeniji. No, prevenciji korupcije u trgovačkom sudovanju, nada se ministar pravosuđa Ivan Šimonović.

On je posebno istaknuo važnost omogućavanja uvida svih zainteresiranih u jedinstvenu bazu presuda koja

sada premašuje 21.000 pravomoćnih presuda, publiciranih s punim imenima stranaka, ali i sudaca za razdoblje od svibnja 2005. do kolovoza 2008.

Na godišnjoj razini pred trgovačkim sudovima je čak 25 tisuća predmeta, no ne postoji podatak kolika je njihova ukupna vrijednost i koliko je sporova stranih ulagača. Prema nekim procjenama, gospodarstvenicima je zarobljeno preko 20 milijardi kuna u dugotrajnim sudskim postupcima.

VTS, koji sam bilježi sve veći broj neriješenih predmeta i godišnje on premašuje 11 tisuća, od lani "grca" pod novim teretom.

Značajno se počeo povećavati broj novih predmeta, a tamo ne radi veći broj sudaca. U kojoj mjeri se porast sudskih predmeta povezuje s rastućom nelikvidnošću, a koliko je posljedica zakonskih novosti, trenutačno nije moguće doznati.

No, o rješenju tog problema ovisit će ostanak svih predsjednika trgovačkih sudova na funkciji. Razlog je taj što Ministarstvo pravosuđa, zatečeno nezainteresiranošću kandidata za otvoreni natječaj za novog predsjednika VTS-a, ipak ne odustaje od menadžerskih programa za oporavak sudova i smanjenje zaostataka.

Šimonović ističe da je sljedeći korak u reformi sudstva ukidanje tzv. patuljastih trgovačkih sudova.



Ilustracija: Ivana Kuko